

Բ Ե Ջ Մ Ե Վ Է Պ

Օ Ր Ա Գ Ի Ր

ԲՆԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԵԿԱՆ ԵՒ ԲՆԱԵՍԻՐԵԿԱՆ

ԳԻՏԵԼԵՑ

Բ. ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 18.

1844

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 15.

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԲՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

() Դապարիկ : () Ծառաձ Բ :

ՍԵՊՏԵՄԵՐԻ 15-ԻՆ ԿԱԳԻ ՕԴԱԿԱՐԻԿՈՎ ԶԱՄԸ
ԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ԸՆՈՂԸ ՄԵՅԻՆ ՎԵՐ ԵԼԵ-
ԼԵՆ ԵՄՔԸ՝ ՀԱՆԳԻՍՏ ՍՐՏՈՎ ԱՄԷՆ
ՏԵՍԱԿ ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆ ԿՐՆԱՅ ԸՆԵԼ :
ՍԻՅՆ ԹԵ ՀԵՏԸ ԱԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ շԱՏ
ՄԸ ԱԼԱԳ՝ ԿԱՐԿԵՐՈՒ ՄԵՂ ԼԵՅՈՒԳԱԾ ,
ՈՐ ԵՐԲՈՐ ՈՒՂԵՆ ԱԼԵԼԻ ԲԱՐՃԵՐԸ ԵԼ-
ԼԵԼ, ԱՆ ԿԱՐԿԵՐԵՆ ՄԵԿ ՔԱՆԻՆ ԴՈՒՐՍ
ՆԵՏԻՆ . ԻՍԿ ԵՐԲՈՐ Կ՝ՈՒՂԵՆ ՎԱՐ ԻՋ-
ՆԱԼ, ԳՈՒՆՏԻՆ ՄԵՂԻ ԿԱԳՐ ՔԻԶ ՄԸ
ԴՈՒՐՍ ԿՈՒՏԱՅ . ԱՍ ԲԱՆԻՍ ՀԱՄԱՐ
ԳՈՒՆՏԻՆ ՄԵՂԻ ԿՈՂՄԷՆ ՎԵՐԻ ԴԻՆ ԿԱ-
ՓԱՐԻԶ ՄԸ շԻՆԵԼՈՒ Է ՈՐ ՎԵՐԵՆ ՎԱՐ ԲԱ-
ԳՈՒԼԻ , ՎՐԱՆ ՀՈՒԱՆ ՄԸ ԿԱԿԱԾ , ՀՈՒԱ-
ՆԻՆ ԾԱՅՐՆ ԱԼՆԱԼԱԿԻՆ ՄԵՂ ԿԱԽՈՒԱԾ .
ԱՍ ԿԱՓԱՐԻԶ ԳՍԱԿԱՆԱԿ ՈՒՆԻ՝ ՈՐ ԿԱ-
ԳԻՆ ԱՈՒԱԾԳՈՒԹԵԱՄԲԸ ՄԻՂՏ ԳՈՅ ԿՐ
ՄԻԱՅ . ԻՍԿ ԵՐԲՈՐ ՈՒՂԵՆ ԿԱԳՐ ԴՈՒՐՍ
ՀԱՆԵԼ, ՀՈՒԱՆԻՆ ԿՐ ՔԱՂԵՍ ՈՒ ԿԱՓԱՐԻԶ
ԿՐ ԲԱՆԱՍ , ԵՄՔԸ ԹՈՅԼ ԹՈՂՈՒԳԱԾԻՂ
ԱԿԵՍ՝ ԻՆՔՆ ԻՐԵՆ ԿՐ ԳՈՅՈՒԼԻ : ՍԿԱՓԱՐԻ
ԶՐ ԱՆՈՐ ՀՄԻՐ Է ՈՐ ԳՈՒՆՏԻՆ ՄԵՂԻ ՕԴՐ
ԱՆԳԱՅՏԱՆԱԼՈՎ՝ ԳՈՒՆՏԻՆ շԱՏ ՀՈՒՈՒ-
ԳՐՆԵՆ , ՈՐ ԶՐԼԱՅ ԹԵ ԶԱԹԻ : ՍԿ ԱԼ ԿՐ
ԴԻՏԵՆ ՈՐ ՔԱՆԻ ՈՐ ՎԵՐ ԶԵ ԵԼԱԾ՝ ԳՈՒՆ-

ՏՈՐ ՍԱՍՏԻԿ ԼԵՅՈՒԳԱԾ ԶՐԼԱՅ . ՎԱՆԱ ՂԻ
ՔԱՆԻ ՈՐ ԳՈՒՆՏԻՆ ՎԵՐ ԵԼԵՆ , ՄԹՆՈՂՈՐ-
ՏԻՆ ԹԱՆՃՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿՐԱԿԱԿՍԻ , Ե
ԳՈՒՆՏԻՆՄԵՂԻ ԿԱԳՐ ԱՈՒԱԾԳՈՒԹԵԱՄԲ
ՇԱՏ Կ՝ԸՆԴԱՐՃԱԿԻ . Ե ԹԵ ՈՐ ԿԱ-
ՓԱՐԻԶ ԶԲԱՆԱՆ ՈՐ ԿԱԳՐ ՔԻԶ ՄԸ ԴՈՒՐՍ
ԵԼԵՆ , ԱՆՏԱՐԱԿՈՅ ԳՈՒՆՏԻՆ ԿՐ ԶԱ-
ԹԵԳՐՆԵՆ : ՂԱՄԲԱՅ ԵԼԵԼԵՆ ԱՈՒԱՂ ԱՍ
ԱԼ ԿՐՆԱՅԻՆ ՈՐ ԿԱՓԱՐԻԶ ԱԼՐՈՒԱԾ
ԶՐԼԱՅ . Ե ԱԼԵԼԻ ԱԿԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՄԱՐ՝ ԵՐԿՈՒ ԻՐԵՔ ՀՈՒԱՆ ԿՐ ԿԱԿԵՆ
ԿԱՓԱՐԻԶԻՆ , ՈՐ յԱՆԿԱՐԾ ՄԵԿՐ ՓՐԹԻ
ՆԵ՝ ՄԵԿԱԼԸ ԳՈՐԾԱԾՈՒԼԻ :

ՊԼԱՆՇԱՐ ԳԱՂԴԻԱԳԻՆ ԻՐ ԱՈՂԻ
ԶԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆՐ ԻՆԿԱԿԵՍ ՈՐ
ԱԿԵՄՔ Է ՆԵՆ ԵՆԵԿԱԿ ԶՐԼԱԼՈՎ ԲՆԱ-
ԲԱՆԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐՈՒՆ , ԻՐ ԳՈՒՆՏԻՆ
ՍԱՍՏԻԿ ԼԵՅՈՒԳԵՐ ԷՐ . ՈՒՍՏԻ ԱՆՀՆԱ-
ՐԻՆ ԱՐԱԳՈՒԹԵԱՄԲ ՎԵՐ ԵԼԵԼՈՒ Ա-
ՏԵՆ՝ ԵՐԲՈՐ Կ՝ՈՒՐԱԽԱՆԱՐ ԻՐ յԱՂՈՂ
ԶԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆԸ ՎՐԱՅ , ՄԵՅԻՆ ԱԼ
ՏԵՆՆԵՆ ՈՐ ԳՈՒՆՏԻՆ ԱՅՆԱԿԵՍ ՈՒՈՒՐ Է
ՈՐ ՄԱԳ ՄԻԱԳԵՐ Է ԶԱԹԵԼՈՒ , ԻՆՔՆ ԱԼ
ՕԴԻՆ ԱՆԵՂՐ ՈՒ ԱՆՃԱՅՆ ԱՆԱԿԱՏԻՆ
ՄԵՂ ԹԱՂՈՒԱԾ ԿՈՐՍՈՒԵԼՈՒ . ԱՍ ԲԱՆԱ
ՏԵՍԱԾԻՆ ԱԿԵՍ՝ ԻՆԵԼՔԸ ԳԼԵՆԵՆ Կ՝ԵՐ-
ԹԱՅ , Ե ԿՐ շՏԱԿԻ ՈՐ ՎԱՐ ԻՋՆԱՅ .

վերջապէս կափարիչը բանալով հա-
զիւ կը խալսի :

Բաժնէրէս կ'իմացուի թէ առջի
զգուշութիւնը աս է , որ գունտին
չորս մասին իրեքը միայն կը լեցնեն
կազով . քի ափնչափ միայն որ կարենայ
տակի նաւակը և անոր մէջ դրուած
ծանրութիւններն ու ճամբորդները
վեր վերցնեն . աս զօրութիւնը խիստ
տկար պէտք է ըլլայ . իսկ զօրութե՛ չա-
փը՝ վերցուցած ծանրութիւնէն կ'առ-
նուի . ուստի գունտ մը քանի քիւ-
կրամ բան կրնայ վերցնենէն , նոյնչափ
քիւկրամ զօրութիւն ունի կ'ըսուի :

() Դապարիկը որչափ որ կը բարձրա-
նայ , գունտին մէջի օդն ալ ափնչափ
աւելի կ'ընդարձակի . վասն զի դրսի օ-
դին թանձրութիւնն ալ քանի կ'եր-
թայ կը պակսի : Իրաւ է որ մթնոլոր-
տին վերի կողմի օդը վարինէն թեթե-
ւը ըլլալուն՝ շատ կազ պէտք էր որ գուն-
տը օդուն մէջ կարենար կենալ . բայց
աս օդին թեթեւութեանը տեղը կը
բռնէ գունտին ընդարձակիւ . վասն
զի ինչպէս ջրի վրայ՝ ասանկ ալ օդուն
մէջ որչափ որ մարմին մը աւելի տա-
րածութիւն ունենայ , ափնչափ ալ
դիւրաւ կրնայ վրան կենալ . ուստի
վեր վերցնող զօրութիւնը գրեթէ միշտ
հաւասար կը մնայ նաև ան թեթե-
ւ օդին մէջ՝ ինչ որ էր երկրիս մօտերը :

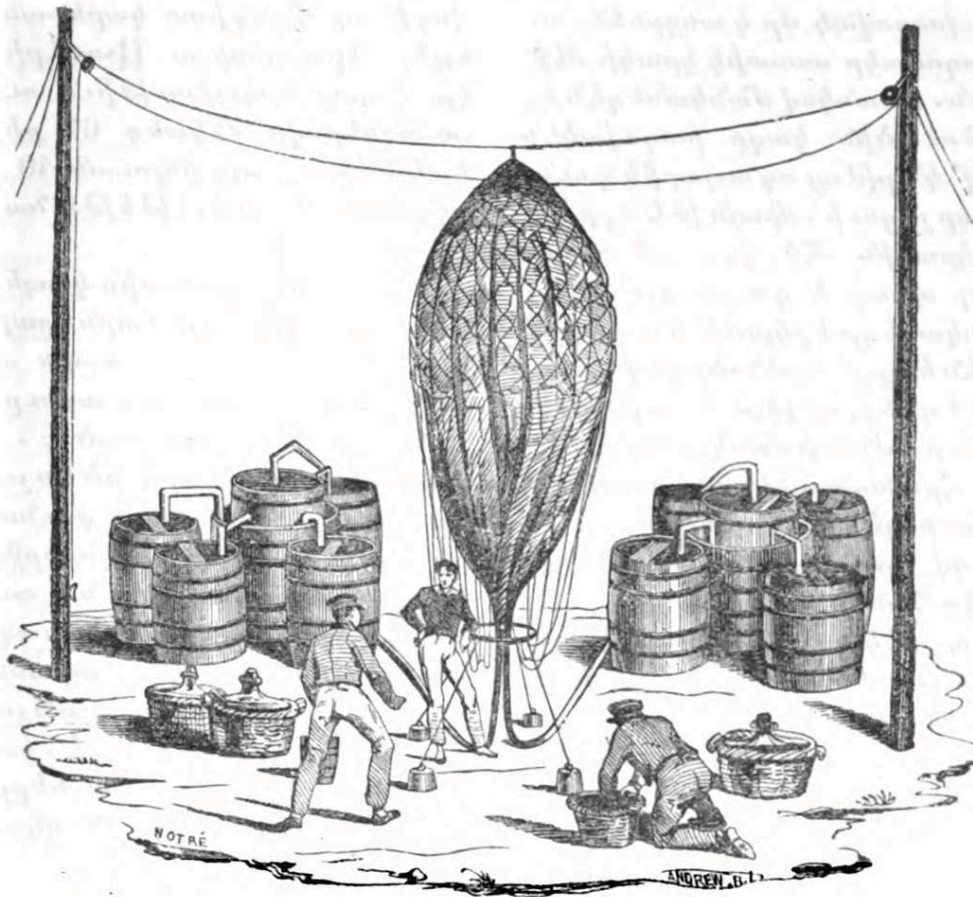
() Դին քիչ կամ շատ տաքութիւնը
խիստ քիչ արգելք կ'ընէ օդապարիկին
վեր ելլելուն . վասն զի ջերմաչափին
նոյն աստիճանին մէջ օդն ու կազը
հաւասար կը խտանան , բաւական է
որ դրսի օդին ջերմութիւնը կազին
մէջ ալ թափանցէ : Իսկ թէ տաք
ատեն մարդս դժուարութիւն կը քա-
շէ վեր ելլելու . վասն զի ան ատեն
վերի օդը վարի օդէն շատ պաղ ըլ-
լալով , պէտք է որ մարդ հետը ձմե-
ռուան հագուստներ առնէ :

() Դապարիկը վար իջնալու ատեն
պէտք է գունտին մէջի կազը քիչ մը
թողուլ որ դուրս ելլէ . այսպէսով
գունտը կը ծանրանայ ու կը սկսի վար
իջնալ . բայց որովհետեւ ընթացքը

սաստիկ արագ է , անիկայ չափաւո-
րելու համար պէտք է քիչ մը նաւա-
խիճ՝ ալ դուրս թափել . նոյն բանը ը-
նելու է վեր ելլելու համար ալ :
Ճամբորդը պէտք է նայի որ չըլլայ
թէ շատ բարձրերը ելլեմ ըսելով բո-
լոր նաւախիճը դուրս թափէ . վասն
զի նաւախիճը իջնալու ատեն ալ
շատ հարկաւոր է՝ ընթացքին սաստ-
կութիւնը սանձելու , իջնալու տեղը
որոշելու , վտանգաւոր տեղեր իջնա-
լէն զգուշանալու , և ամենէն աւե-
լի գահավէժ իյնալէն ազատելու հա-
մար : Բանի որ երկրիս կը մօտե-
նայ՝ պէտք է քիչ քիչ կազն ու նաւա-
խիճը դուրս ընէ . բայց գետին իջա-
ծին պէս՝ դեռ նաւակէն դուրս չելած
պէտք է գոնէ իր ծանրութեամբ
ծանրոց մը դնէ նաւակին մէջ ու ա-
նանկ դուրս ելլէ , կամ թէ չուաննե-
րով կապէ . ապա թէ ոչ , ինքը դուրս
ելլելուն պէս՝ գունտին բեռը կը թե-
թեւայ , ու շուտ մը կը սկսի նորէն վեր
ելլել :

Եւ շատ ջրածին կազ ունենալու հա-
մար հիները երկար ատեն ջուրը կրա-
կով կը լուծէին ու ափնպէս կը հա-
նէին կազը . աս բանիս համար կ'առ-
նէին երկրթէ՝ կամ մէջը երկրթի
խարտուք լեցուցած յախճապակէ խո-
ղովակներ , ու սաստիկ կրակով կը տաք-
ցնէին . ետքը ան խողովակներուն
մէջ կաթիլ կաթիլ ջուր կը կաթեցը-
նէին . աս կերպով ջուրը կը լուծուէր ,
և երկու կազերը՝ այսինքն թթուա-
ծինն ու ջրածինը մէկմէկէ կը զա-
տուէին . թթուածինը երկրթին վը-
րայ կաշելով՝ երկրթի դքսիտ կը դար-
ձնէր անիկայ , իսկ ջրածինը ազատ
մնալով՝ խողովակէն կ'ելլէր , գուն-
տին մէջ կը լեցուէր : Իսկ կերպով հա-
նուած կազը թէպէտ շատ մաքուր
կ'ըլլար , բայց երկայն գործողութիւն
և շատ ծախք ունենալուն համար
խափանուեցաւ :

Հիմա աս կերպով կը հանեն : Եւ շատ

() Դասարիկ :

մը ամուր տակառներ կ'առնեն, մէջը հասարակ ջուր ու քիչ մըն ալ ծծրմբային թթուութի կը լեցնեն. աս ջրին մէջ ալ կը դնեն երկրթի խարտուք կամ զինք. յետոյ տակառին բերանն ալ ամուր մը կը գոցեն որ ամենեւին մէկ կողմէն ալ ծակ չունենայ. միայն տակառներուն վրայ առաջուց աղէկ յարմարացուցած խողովակներ պէտք է ըլլան՝ օդապարիկ գունտին հետ հաղորդած: Տակառին մէջի ջուրը կը սկսի եռալ, ու լուծուելով՝ ջրածին ու թթուածին կազերը մէկմէկէ կը բաժնուին. թթուածինը երկաթին հետ կը միանայ, ու երկրթի ծծմբութիւնը կը ձեռնարկէ, իսկ ջրածին կազը ազատ մնալով տակառին խողովակէն կ'անցնի, կ'երթայ օդապարիկ գունտին մէջ կը լեցուի. գունտը բաւական ուռելէն ետքը՝ մէկէն խողովակին հաղորդուած ծակը

կը գոցեն :

Վաղաքական հանդէսներու մէջ երբոր կ'ուզեն օդապարիկ գունտերը օդին մէջ ճաթեցնել ու վառել, կը լեցնեն $\frac{2}{3}$ ջրածին կազ, և $\frac{1}{3}$ թթուածին: Թթուածին կազ ունենալու համար՝ հաստ խողովակներ կ'առնեն թափծու երկրթէ, և մէջը կը լեցնեն մանկանեղի կրկնօքսիտ՝ փոշի դարձած. աս խողովակին ամէն կողմը աղէկ մը կը ծեփեն¹, ու մէկ կողմէն

1 Գ. Դ. Peroxyde կամ bioxyde de manganèse.

2 Աս տեսակ ծեփերը բնալուծութեան մէջ շատ կը գործածուին. անով կազը ամաններուն մէջէն չցնդիր, այլեայլ նիւթեր օդ չեն առնէր, և մանաւանդ կրակի մէջ թաղելու ապակի անոթները չեն ճաթիր: Աս ծեփը կը շինուի քիչ մը կաւոտ ու բարակ մաղէ անցուցած հողը՝ հասարակ ջրի հետ շաղուելով. Թանձրութիւնն ալ խիւսի չափ կամ աւելի ջրի. աս անոթներուն վրայ աղէկ կաշնեղու համար՝ զանոնք մէջը կը թաթխեն ու կը հանեն. ետքը կրակին վրայ կը բռնեն ու միակերպ կը գարձեն որ չորնայ. չորնալուն պէս՝ նորէն նորէն կը թաթխեն ու կը չորցնեն: Ուրիշ տեսակ ծեփերուն վրայ յետոյ զատ կը խօսինք:

1 Գ. Դ. Acide sulfurique.

ալ ուրիշ խողովակ մը կ'անցընեն, ու հաստ խողովակը սաստիկ կրակի մէջ կը թաղեն. ասանկով մանկանեզէն ելած թթուածին կազը խողովակէն անցնելով՝ կ'երթայ օդապարիկ գունտին մէջ կը լեցուի. միայն թէ երբեմն երբեմն կրակին մէջ դրուած հաստ խողովակը պէտք է դուրս հանել, ու մէջի մանկանեզը երկրթէ ճանկով մը խառնելէն ետքը՝ նորէն ծեփել ու կրակին մէջ դնել, որ թթուածին կազը բոլորովին բաժնուի մանկանեզէն: Եւ գունտը հրախաղութեան ռումբով բռնկելուն պէս, երկու կազերը սաստիկ լուսով կը վառին ու որոտմունքի ձայներ կը հանեն:

() Դապարիկ գունտը որչափ կարելի է թեթեւ պիտի ըլլայ, բայց միանգամայն ամուր, այնպէս որ օդ ու ջուր չթափանցէ մէջը. աս բանիս խիստ յարմար է երկու երեսն ալ խեփտած կերպասը: Ետէն մը աս բանիս առաձգական խէժը կը գործածելին, բայց յետոյ տեսնելով որ ասիկայ լուծելը սուղ կ'ըլլայ, ու դժուար ալ կը չորնայ, սկսան անոր տեղը գործածել քոփալ՝ ըսուած խէժին վեռնիձը, կամ քարմարցանկով՝ եռացուցած ցնդական եղի հետ խառնած բւեկինի օգիքը: Կերպասը ճիշդ ողջաձև ընելով կտրելէն ետքը, ան կտորներուն եզերքը սոսընձելու ու ապրջմով կարելու է. և փայտէ թակով՝ մը ան կարուած տեղերը ծեծելէն ետեւ, կարերուն վրայ նորէն վեռնիձ տալու է: Եւ կերպով շինուած գունտին ամէն մէկ քառակուսի մեթրը գրեթէ $2\frac{1}{2}$ հարիւրաւոր կը կշռէ (որ ըսել է գրեթէ ինը քառակուսի ոտնաչափը՝ կէս լիւպրէ):

Գունտի տակէն կախուած նաւակն ալ ամենաթեթեւ պէտք է ըլլայ. և այնչափ ընդարձակ՝ որ մէջը նաւախիճն ու ճամբու հարկաւոր եղած բաները դնելէն զատ, երկու իրեք

հոգի ալ հանգիստ կարենան նստիլ ելլել: Կարողոսի ու Ռոպերի նաւակը 7 ոտք երկայնութիւն ունէր, և չուաններովը մէկտեղ 67 քիլոկրամ կը կշռէր. բայց ինչուան 40 կամ 30 քիլոկրամ և աւելի թեթեւ նաւակներ ալ կը շինուին:

Եւ նաւակը գունտին կապելու համար, վերի կիսագունտին վրայ չուաններ ձգուած է. գունտին մէջտեղն ալ հասարակածի պէս ամուր փայտէ շրջանակ մը հաստատած է. աս շրջանակին վրայ կապուած են չուանները, անոնց ծայրերն ալ գունտին վաւի կողմը եղած պզտի կլոր շրջանակին վրայ հաստատուած են. աս պզտի շրջանակին վրայ ալ 6 ոտնաչափ երկայնութեամբ չորս հինգ չուաններ կապուած ըլլալով՝ նաւակը ան չուաններուն ամուր մը կապած է. իսկ գունտին վրայ ձգուած չուանները ցանցի ձևով կապկրպած են, ինչպէս որ որոշ կրտսնուին և յօդուածին պատկերին մէջ: Գունտին երեսին 50 քառակուսի մեթրին վրէժգուած չուաններուն ծանրութիւնն է 8 կամ 10 քիլոկրամ:

Գունտը շինելէն առաջ պէտք է անոր ձևն ու մեծութիւնը որոշել. իսկ մեծութիւնը՝ վերցընելու ծանրութիւններուն համեմատ մեծ կամ պզտիկ կ'ըլլայ. վասն զի որչափ որ գունտին կտաւը, նաւակը, չուանները ծանր ըլլան, և մէջը դնելու խիճն ու բնաբանական և աստղաբաշխական գործիները և ճամբորդութիւն ընել ու զոդները շատ ըլլան, 'ի հարկէ պէտք է որ գունտն ալ ըստ այնմ մեծ ըլլայ:

Եւ հաշիւներս ընելը դիւրին է. բոլոր ծանրութեանց գումարը պիտի ըլլայ այնչափ՝ որ կազը իր տեսակարար ծանրութեք զանոնք կարենայ վերցընել: Եւ պէս զի գունտը օդին մէջ հաւասարակշիռ կենայ՝ առանց վեր ելլելու, պէտք է որ տեղիք տուած օդին չափ ծանրութիւն ունենայ: Գիտենք որ միջին բարեխառնութե

ատեն՝ մէկ խորանարդ մեծութիւն ունի 13 հարիւրակրամ կը կշռէ . իսկ չորտուած ջրածին կազը 1 հարիւրակրամ . տարբերութիւնն է 12 : Ուրեմն վերցընելու ծանրութիւններուն մէջ քանի անգամ որ 12 հարիւրակրամ կայ, գունտն ալ այնչափ մեծ պիտի ըլլայ որ կարենայ նոյնչափ անգամ խորանարդ մեծութիւն կազ առնել . կամ թէ ըսենք՝ բոլոր կազը պիտի ըլլայ վերցընելու ծանրութիւններուն երկուստասաներորդ մասին չափ :

Իայց աստիճանաւոր է որ եթէ կազին մէջ քիչ մը ջուր կամ օդ խառնուած է՝ աս հաշիւներս կը փոխուին . վասն զի ջրի կաթիլները գունտին ներսի դին կայլելով՝ զանիկայ կը ծանրացընեն : Եւ որովհետեւ գունտը ամբողջ լեցուած պիտի չըլլայ , անոր համար գոնէ լեցուցած կազիդ չորս մասին մէկուն չափ աւելի մեծ պիտի ըլլայ :

Ինչհանրապէս 24 մար կերպասը մագոգի՝ ձեռով՝ քի մէջ տեղը լայն և երկու ծայրերը նեղցընելով կտրես ու քովէ քով կտրես նէ , գունտի ձեւ կ'առնեն . բայց որովհետեւ գունտին վարի կողմը աւելի երկայնիկ է կ'ըլլայ , անոր համար պէտք է ձեւելու ժամանակ ան ծայրը աւելի նեղ ու երկայն կտրել : Սմանք փոխանակ 24 մարէ շինելու , ամէն մէկ մարը երկու կը ճղքեն , ու 48 կտորէ կը շինեն , որ աւելի յարմար կուգայ :

Սնացածը յաջորդ յօդուածով :

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Խօսակցութեան հարստութեան ու աղտոտութեան վրայ :

ԱՇ. — Ինչպէս օրուան խօսակցութեան հասկըցայ հարստութեան ինչ

ըլլալ . մեծ շնորհք կ'ընէիք ինծի՝ թէ որ կամենայիք այսօր հասկըցընել թէ հարստութիւնը ձեռք ձգելու ճամբան որն է . ինչ աղէկ բան կ'ըլլար որ ամէն մարդ ալ գիտնար ան ճամբան , վասն զի ո՞վ չուզեր հարուստ ըլլալ :

ԴԱՍՏ. — Ինչոր համար ամէն մարդ ալ հարուստ է :

ԱՇ. — Ինչպէս կրնայ ըլլալ . ահա մեր թաղին մէջ մէկ շէնքով հարուստ մըն ալ չկայ . փողոցները աղքատներով լեցուն են :

ԴԱՍՏ. — Ի՞նչեքնայ որ գունտ միտքդ դրած ես թէ մարդս հարուստ ըլլալու համար պէտք է որ աշխրբիս ամէն օգտակար ու զուարճալի բաները ունենայ :

ԱՇ. — Երբեք . չէնէ ամենեւին մէկ մարդ մըն ալ հարուստ պիտի չըսուէր : Իայց միթէ մէկը թէ որ ունենայ միայն մէկ օգտակար կամ զուարճալի բան մը , կրնայ հարուստ ըսուիլ . ան ատենը աղքատ ալ չէր մնար աշխրբիս վրայ :

ԴԱՍՏ. — Ուրեմն ըսէ տեսնեմ . որ չափ բան պէտք է ունենայ մէկն որ հարուստ ըսուի : Ի՞նչեքն թէ ամէն բան ունենալ հարկաւոր չէ . մէկալ կողմանէ ալ մէկ բան մը միայն ունենալը բաւական չէ կ'ըսես . ուրեմն սա մեր դիմացի ատաղձագործը՝ հարուստ է թէ չէ :

ԱՇ. — Երբեք . թէ բաւական հարուստ է . վասն զի տունը աղուոր է , ինքն ալ երբեմն աղէկ կը հագուի :

ԴԱՍՏ. — Ուրեմն ինչպէս կ'ըլլայ որ դիմացի պալատը բնակող լուծայափոխը՝ որ սամոյր մուշտակներով կը պտըտի , երկու օր առաջ ինծի ըսաւ թէ՝ « Ետաղձագործին քանի մը գրասեղան շինել պիտի տամ » . ու վրայ բերաւ թէ՝ « Երբ շին աշխատանք ըլլայ որ երկու ստակ վաստակի » , ըսաւ : Իսկ գիտես որ աս լուծայափոխն ալ հարուստ մը չէ ուրիշներուն նայելով : — Ինչ թողունք . գունտ որ աղքատ եմ